

**A Kúria
mint másodfokú bíróság**

végzése

Az ügy száma: Kpkf.VII.39.630/2021/3.

A tanács tagjai: Dr. Magyarfalvi Katalin

a tanács elnöke

Dr. Bérces Nóra

előadó bíró

Dr. Cséffán József

bíró

A felperes: felperes neve

(felperes címe)

A felperes képviselője: Dr. Galambos Károly Ügyvédi Iroda

(címe;

ügyintéző: dr. Galambos Károly ügyvéd)

Az alperes: alperes neve

(alperes címe)

Az alperes képviselője: ... jogi előadó

A per tárgya: baleseti megtérítési ügyben hozott fizetési meghagyás jogszerűsége

A fellebbezést benyújtó fél: alperes

A fellebbezéssel támadott határozat száma:

Pécsi Törvényszék 10.K.700.970/2020/37. számú végzése

Rendelkező rész

A Kúria a Pécsi Törvényszék 10.K.700.970/2020/37. számú végzésének rendelkező részében szereplő „perbelépésének” szót „perbeállításának” szóra kijavítja, és az ekként kijavított végzést helybenhagyja.

A végzés ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] 2018. szeptember 28-án ... (a továbbiakban: sérült) ... belterületén motorkerékpárral közlekedett, amikor a felperes kutyája kifutott elé az útestre, a kutyát járművével elütötte. Az ütközés következtében a sérült a motorral elesett és különböző sérüléseket szenvedett. Az alperes a 2020. április 7. napján kelt fizetési meghagyásával az egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (a továbbiakban: Ebtv.) 68. §-a szerint kötelezte a felperest, hogy a sérült balesetével összefüggésben felmerült egészségbiztosítási ellátások megtérítése címén fizessen meg 4.317.721 Ft egészségbiztosítási ellátási költséget, és annak 35.358 Ft összegű kamatát.

[2] A felperes keresetet terjesztett elő a fizetési meghagyással szemben, melyben annak hatályon kívül helyezését és elsődlegesen a hivatalból indított eljárás megszüntetését, másodlagosan az alperes új eljárás lefolytatására kötelezését kérte.

[3] Az alperes védirata a kereset elutasítására irányult.

[4] A felperes a védírat közlését követően a követelésösszecszerűsége szempontjából szükségesnek látta annak tisztázását, hogy a sérült balesete üzemi balesetnek minősült-e, melyhez kérte a munkabalesetre vonatkozó iratok beszerzését. Ezen felül kérte megismerhetővé tenni a gyógykezelésekkel felmerült költségek jogalapját is. Nem értett egyet az alperes azon álláspontjával, hogy az összecszerűség vitatásához a sérült hozzájáruló nyilatkozata szükséges, azonban arra az esetre, ha az elsőfokú bíróság osztaná az alperes álláspontját, kérte a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 20. § (1) bekezdése és (6) bekezdése alapján a sérültnek az alperes oldalán történő perbeállítását.

[5] Az elsőfokú bíróság a 10.K.700.970/2020/15. számú végzésében a sérült érdekeltkénti perbelépésének engedélyezése iránti felperesi kérelmet elutasította. A felperes fellebbezése alapján eljáró Kúria a Kpkf.V.40.324/2020/2. számú végzésében az elsőfokú végzést hatályon kívül helyezte, az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította azzal az iránymutatással, hogy a megismételt eljárásban meghozandó döntést a Kp. és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) irányadó szabályainak megfelelően kell indokolni. A felperes fellebbezési perkötségét 36.000 forintban állapította meg azzal, hogy a Kp. 110. § (3) bekezdése alapján annak viseléséről az új határozatot hozó bíróság dönt.

[6] A felperes a megismételt eljárásban a perbeállítás iránti kérelmét fenntartotta. Kiemelte, hogy a sérültet megillető jogosultságok és ellátások körében jelentősége van annak, hogy a baleset üzemsége megállapítható-e, ezért vitatta, hogy a baleset a sérült foglalkozási jogviszonyával összefüggésben keletkezett. Bár a sérült a fizetési meghagyásos eljárásban nem volt ügyfél, azonban a perben vitatott közigazgatási tevékenység közvetlenül érinti. Amennyiben ugyanis a fizetési meghagyásban érvényesített követelés amiatt nem megalapozott, hogy a baleset nem volt üzemi jellegű, ez a körülmény a sérült egészségbiztosításból eredő pénzügyi ellátására is kihathat. Ezáltal a sérült érdekeltkénti perben állása szükséges, mivel jogát, jogos érdekét a perben hozandó ítélet érinti. Hangsúlyozta, hogy a büntetőeljáráásban bizonyítás felvételére és a bizonyítékok értékelésére nem került sor, a büntetővégzéssel szemben a felperes által kezdeményezett perújítási eljárás folyik.

Az elsőfokú bíróság végzése

[7] Az elsőfokú bíróság végzésében a sérült érdekeltkénti „perbelépésének” engedélyezése iránt előterjesztett felperesi kérelmet elutasította. Végzésének indokolásában – a Kp. 20. § (1), (6) és (7) bekezdésében foglalt rendelkezésekre figyelemmel – rögzítette, hogy az érdekeltként perbe állítani kívánt sérült esetében nem mutatható ki olyan közvetlen jogos érdek, amely a perbelépését megalapozná. Megállapította, hogy a per tárgya a fizetési meghagyás, amely a sérült által a baleset kapcsán már igénybe vett ellátások felperes általi megtérítési kötelezettségéről rendelkezik, arra figyelemmel, hogy a lefolytatott büntető eljárás során a felperes büntetőjogi felelősségét a baleset bekövetkezte vonatkozásában jogerősen megállapították. Rámutatott arra, hogy a fizetési meghagyás bírósági felülvizsgálata során hozandó ítélet a sérültet nem érinti közvetlenül, jogát, jogi helyzetét nem változtatja meg, mivel a felperes és az alperes közötti megtérítési jogviszony képezi a per tárgyát, az e körben hozandó döntés a sérülthez nézve közvetlen következménnyel nem jár, ezért a sérült perben állása nem szükséges. Kiemelte e körben, hogy „a perújítási eljárás folyamatban van, a jogerős büntető végzés szerint a baleset bekövetkeztéért a felelősség a felperest terheli.”.

A fellebbezés és az észrevétel

[8] A felperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú végzés megváltoztatását és a Kp. 20. § (6) bekezdése alapján a sérült alperesi oldalon érdekeltként történő perbeállítását, továbbá az elsőfokú végzés indokolásából a „Kiemelte e körben a bíróság, hogy a perújítási eljárás folyamatban van, a jogerős büntető végzés szerint a baleset bekövetkeztéért a felelősség a felperest terheli.” mondat mellőzését kérte. Jelezte, hogy igényt tart – az alperes és a sérült, mint érdekelt egyetemleges marasztalásával – a fellebbezési perköltségre is, melynek összegét a Kúria Kpkf.V.40.324/2020/2. számú végzésében foglalt 36.000 forint összeggel együtt 60.000 forintban határozott meg.

[9] Jogszabálysértésként a Kp. 20. § (6) bekezdésének téves alkalmazására és értelmezésére hivatkozott. Álláspontja szerint a sérült tekintetében a Kp. 20. § (6) bekezdésében foglalt feltételek fennállnak, így a perbeállítási kérelem elutasítása jogszabálysértő. Hangsúlyozta, hogy a perben összecszerűségében is vitatta az egészségbiztosítás alapján történt kifizetéseket, továbbá azt, hogy a sérült a közlekedési balesete kapcsán üzemi baleseti ellátásra lett volna jogosult, ez pedig az összecszerűségre is kihat. Álláspontja szerint az alperes megtérítési igényéért akkor köteles helytállni az Ebtv. 68. § (1) és (2) bekezdése alapján, ha az egészségügyi szolgáltatás és pénzbeli ellátás jogalapja és összecszerűsége is helyes, az összecszerűség pedig a sérült jogait és törvényes érdekeit érinti.

[10] A felperes vitatta, hogy az alperes az ügyintézőjének nincs lehetősége az informatikai rendszer azon részéhez hozzáférni, amelyben az egészségügyi költségek legyűjtése történik, valamint azt is, hogy az egészségügyi adattal összefüggésben a sérült hozzájáruló nyilatkozata szükséges. Ezzel összefüggésben hivatkozott arra, hogy a hozzájáruló nyilatkozat alperes, illetve bíróság általi beszerzése hiányában a sérült perbeállítása szükséges.

[11] A felperes álláspontja szerint a sérült a hivatalból kibocsátott fizetési meghagyásos eljárást megelőzően a Kp. 4. § (7) bekezdés 4. pontja szerinti megelőző eljárás részese volt, az egészségbiztosítási szolgáltatások és pénzbeli ellátások igénylésére tekintettel, így jogát és jogos érdekét a vitatott közigazgatási tevékenység közvetlenül érinti.

[12] Kifogásolta, hogy az elsőfokú végzés sem a védiratban foglalt alperesi érvelést, sem a felperes összecszerűséggel kapcsolatos nyilatkozatát nem tartalmazta, így nem felelt meg a Kp. 84. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 346. § (4) és (5) bekezdésének, ezáltal a Kúria Kpkf.V.40.324/2020/2. számú végzésében foglalt iránymutatásnak sem. Álláspontja szerint mindez sérti a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 6. §-át is.

[13] A felperes okszerűtlennek találta az elsőfokú bíróság végzésében levont azon következtetést, mely szerint a sérült perben állása a jogvita rendezése érdekében nem szükséges. Ez ugyanis sérti a Kp. 84. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 279. § (1) bekezdésében foglalt, a bizonyítékok értékelésére előírt törvényi rendelkezést. Kifogásolta továbbá az elsőfokú végzés indokolásában konzekvensen használt „közvetlenül nem érinti” szófordulatot, amelyet a Kp. 20. § (6) bekezdése a perbeállítással összefüggésben feltételként nem tartalmaz. Ezen felül még arra is hivatkozott, hogy a perbeállítási kérelemmel nem áll összefüggésben a büntetőeljárással kapcsolatos indokolási tartalom, továbbá a fizetési meghagyás kibocsátásának nem feltétele, hogy a fizetésre kötelezett cselekménye egyben bűncselekményt valósítson meg. A közigazgatási bíróság a felperes kártérítési felelősségét a bizonyított tények alapján bírálhatja el, így az elsőfokú bíróság jogszabálysértően hivatkozott

arra, hogy a „jogerős büntető végzés szerint a baleset bekövetkeztéért a felelősség a felperest terheli.” A felperes kártérítési felelőssége a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:562. §-a és 6:539. §-a alkalmazásával bírálendő el, ennek körében még a tényállás feltárására és bizonyítási eljárás lefolytatására nem került sor, ezért ennek a végzés indokolásában való rögzítése idő előtti.

[14] Az alperes a fellebbezésre tett észrevételében kiemelte, hogy a pernek nem tárgya a baleset üzemi jellege, a fizetési meghagyás egy véglegessé vált olyan határozaton alapult, amely a balesetet üzemi balesetnek ismerte el. A per tárgya baleseti megtérítés, így a bíróságnak abban a kérdésben kell állást foglalnia, hogy az alperes jogszerűen hozott-e döntést a felperes felelősségéről a bekövetkezett baleset vonatkozásában. Álláspontja szerint a sérült perbeállításának jogi akadályát képezi, hogy nem érdekelt a perben, részére a kifizetésre a jogszabályi rendelkezések alapján került sor. A védírához már csatolta az alperes a balesettel összefüggésben legyűjtött egészségügyi adatokat, az igénybe vett ellátásokat és azok összecszerúságát, így a hozzájáruló nyilatkozattal kapcsolatos intézkedésre sincs szükség. Hangsúlyozta, hogy a per tárgyára figyelemmel a perben hozandó ítélet semmilyen formában nem érinti a sérült jogát és jogos érdekét, a büntetőbíróság végzése pedig egy bizonyíték, amely a felperes felelősséget már megállapította.

A Kúria döntése és jogi indokai

[15] A fellebbezés – az alábbiak szerint – nem megalapozott.

[16] A Kúria az elsőfokú bíróság végzését a Kp. 112. § (3) bekezdése folytán alkalmazandó 108. § (1) bekezdése szerint a fellebbezés keretei között bírálta felül. Erre figyelemmel azt vizsgálta, hogy az elsőfokú bíróság eljárása során megsértette-e a Kp. 20. § (6) bekezdését, a Kp. 84. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 346. § (4)-(5) bekezdéseit, és a Pp. 279. § (1) bekezdését, valamint a Kp. 85. § (6)-(7) bekezdéseit.

[17] A Kp. 20. §-ának (6) bekezdése szerint a bíróság kérelemre, vagy hivatalból azt állíthatja érdekltként perbe, akinek jogát vagy jogos érdekét a perben hozandó ítélet érinti, ha perben állása a jogvita rendezése érdekében a bíróság megítélése szerint szükséges. E szabály nem a perbelépés iránti kérelem engedélyezéséről, hanem a perbeállítás kérelemre, vagy hivatalból történő elrendeléséről szól, amelynek alapján egy kényszerű érdekelti pozíció jön létre. Az érdekltként történő perbeállításhoz azonban nem elegendő a per mikénti eldőléséhez fűződő jogi érdek, hanem az is szükséges, hogy jogát vagy jogos érdekét az ítélet érintse, ez abból is következik, hogy az ítélet anyagi jogerőhatása főszabály szerint kiterjed az érdekeltre is (Kp. 96. §). Az érdekelt perbeállítása a korábbi bírói gyakorlat alapján akkor szükséges a jogvita eldöntéséhez, ha a benyújtott kereset azon alapul, vagy abból az következik, hogy a közigazgatási eljárásban részt nem vett személyre, vagy egyébként értesített, de perbe be nem lépett ügyfélre nézve hátrányos lehet az ítélet, elsősorban ha a közigazgatási határozatban megállapított kötelezettség, vagy szankció egészben vagy részben nem a felperest, hanem a kényszerű érdekeltet terheli.

[18] A felperes által a fellebbezésben előadott körülményekből – úgymint az alperes megtérítési igényének összecszerúsága, a jogalapja, a baleset üzemi vagy nem üzemi jellege – azonban nem következik, hogy a jelen perben hozandó ítélet a sérült jogát vagy jogos érdekét érinti. Az alperes helyesen mutatott rá, hogy a közte és a fizetési meghagyásban fizetésre kötelezett felperes között fennálló jogvita képezi a per tárgyát, amely egy megtérítési – úgynevezett „regressz” – igény, az e tárgykörben hozandó ítéletnek a sérült jogára vagy jogos

érdekére kihatása nincs. A sérült részére már teljesített társadalombiztosítási ellátásokat nem befolyásolja a per eredménye akkor sem, ha a fizetési meghagyás nem, vagy nem teljes mértékben jogszerű, és emiatt a felperest megtérítési kötelezettség nem, vagy csak részben terheli.

[19] Az adatkezeléshez esetlegesen szükséges hozzájáruló nyilatkozat kapcsán a fellebbezésben előadottak ugyancsak nem támasztják alá az elsőfokú bíróság végzésének jogszabálysértő voltát, mivel a hozzájáruló nyilatkozat beszerzése érdekében a Kp. 20. § (6) bekezdésére hivatkozással perbeállításra nem kerülhet sor. A perbeállítás funkciója ugyanis – a fentebb kifejtettekből következően – nem az, hogy egy hiányzó intézkedés vagy nyilatkozat beszerzésének pótlását biztosítsa, a perbeállításnak ilyen esetköre a Kp. 20. § (6) bekezdésében nincs.

[20] A fellebbezés kapcsán a Kúria rámutat arra is, hogy a Kp. 4. § (7) bekezdés 4. pontja szerinti megelőző eljárás „a jogvita tárgyává tett közigazgatási cselekmény megvalósítására folytatott közigazgatási hatósági vagy jogorvoslati eljárás”, amely a perbeli esetben konkrétan a fizetési meghagyás kibocsátásával zárult baleseti megtérítési eljárást jelenti. Az egészségbiztosítási szolgáltatások és pénzbeli ellátások igénylése – a felperes értelmezésével szemben – nem eredményezheti a sérült érdekelti pozícióját, mivel az nem a perbeli jogvita tárgyává tett közigazgatási cselekmény megvalósítása iránt volt folyamatban. A Kp. 4. § (7) bekezdés 4. pontja szerinti megelőző eljárásnak – azaz a baleseti megtérítési eljárásnak – a sérült nem volt részese, így az érdekeltkénti perbeállítása ebből az aspektusból sem indokolt.

[21] A Pp. 346. § (4) - (5) bekezdései az ítélet indokolásának tartalmi elemeit és a jogi indokolással szemben támasztott követelményeket nevesítik, melyek megsértése az elsőfokú végzés kapcsán nem volt megállapítható. A Kúria hangsúlyozza, hogy a határozat tartalmi elemei eltérő súllyal és mértékben jelennek meg az ítéletben és a végzésben, mivel végzés esetén nem az ítélettel záruló per tárgyára vonatkozó, hanem az adott végzéssel elbírálásra kerülő kérelmeket, nyilatkozatokat kell kifejtetni, ezt pedig az elsőfokú bíróság megtette. A Kúria Kpkf.V.40.324/2020/2. számú végzésében foglalt iránymutatásból az következett, hogy az elsőfokú bíróság köteles a végzést a Kp. és a Pp. irányadó szabályainak megfelelően indokolni. Az elsőfokú bíróság végzése a konkrét kereseti kérelmet és a védírat alapvetését tartalmazta, és a végzés tárgyának megfelelően a sérült perbeállítása iránti felperesi kérelem releváns indokait is feltüntette, azokat a jogszabályi rendelkezéssel összevetve értékelte. Mindez a Kúria Kpkf.V.40.324/2020/2. számú végzésében foglalt iránymutatásnak is megfelel, ugyanis az iránymutatást megelőzően a kúriai végzés [19] és [20] pontjában foglaltakból egyértelműen kitűnik, hogy az indokolási kötelezettség megsértésének megállapítására azért került sor, mert az csupán egymondatos megállapítást tartalmazott, és nem derült ki belőle, hogy miért nem mutatható ki a perbelépést megalapozó közvetlen jogos érdek. Ebből következően a fellebbezett végzés tárgykörét érintően állt fenn a részletesebb indokolás követelménye. Erre figyelemmel a Pp. 346. § (4) és (5) bekezdésének, valamint a Bszi. 6.§-ának a megsértésére alapított felperesi hivatkozás sem foghatott helyt.

[22] A Kúria hangsúlyozza, hogy a perbeállítás indokoltságának értékelése e konkrét kérelem – nem pedig a kereseti kérelem – elbírálásához szükséges bizonyítást igényel. A kényszerű érdekelti pozíció szükségességének vizsgálata során a Kp. 20. § (6) bekezdésben foglalt rendelkezésre figyelemmel a konkrét esetben azt kellett számba venni, hogy a felperes és az alperes között a fizetési meghagyás, azaz a felperest terhelő megtérítési kötelezettség miatt kialakult jogvitában hozandó ítélet kire hat ki. Ezt az elsőfokú bíróság mérlegelte, így a Pp. 279. § (1) bekezdése nem sérült. Az a körülmény, hogy az elsőfokú bíróság a végzés indokolásában a „közvetlenül nem érinti” szófordulatot használta, nem eredményezi a Kp. 20. § (6) bekezdésének a megsértését, mivel egyik előfordulási helyén sem hordoz magában a Kp. 20. § (6) bekezdésében foglaltakkal ellentétes tartalmat.

[23] A felperes helyesen hivatkozott arra a fellebbezésében, hogy a fizetési meghagyás kibocsátásnak nem feltétele, hogy a fizetésre kötelezett cselekménye egyben bűncselekményt valósítson meg. Ebből az is következik, hogy a perbeállítás iránti kérelem elbírálása nem tette indokolttá a büntetőjogi felelősségre utalást. Erre figyelemmel a Kúria az elsőfokú bíróság végzése 3. oldal második bekezdésének utolsó mondatát – mely szerint „A perújítási eljárás folyamatban van, a jogerős büntető végzés szerint a baleset bekövetkeztéért a felelősség a felperest terheli.” – az indokolásból mellőzi. Ugyanakkor a Kúria a fellebbezési eljárás során abban a kérdésben nem foglalhat állást, hogy a felperes felelőssége a büntetőjogi, vagy a polgári jogi felelősség alapján bírálható-e el, ugyanis ez a felperes által a sértett perbeállítás iránt előterjesztett kérelmén – és ezáltal a fellebbezési eljárás keretein – túlmutat.

[24] A felperes kérelme a Kp. 20. § (6) bekezdése szerinti perbeállításra irányult, így nem a perbelépés engedélyezése, hanem a perbeállítás iránti kérelem elbírálására került sor. Ez azonban olyan elírásnak volt tekinthető, amely a Kp. 84. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 352. § (1) és 353. §-a alapján a másodfokú bíróság által kijavítható volt, ezért a Kúria ezen elírás kijavításáról intézkedett.

[25] A fentiekre figyelemmel a Kúria az elsőfokú bíróság kijavított végzését a Kp. 114. § (5) bekezdése szerint helybenhagyta.

Záró rész

[26] A Kúria a fellebbezést a Kp. 114. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[27] A pernyertes alperesnek a fellebbezési eljárásban költsége nem merült fel, ezért a Kúria a határozathozatalt a Kp. 35. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 82. § (3) bekezdése alapján mellőzte.

[28] Az eljárás az Ebtv. 75/A. § (2) bekezdése alapján illetékmentes, ezért a Kúriának az illeték viseléséről rendelkeznie nem kellett.

[29] A Kúria végzése ellen a fellebbezést a Kp. 112. § (2) bekezdése, a felülvizsgálatot a Kp. 116. § d) pontja kizárja.

Budapest, 2021. április 28.

Dr. Magyarfalvi Katalin s. k. a tanács elnöke, Dr. Bérces Nóra s.
k. előadó bíró, Dr. Cséffán József s. k. bíró